S2-OPPILAAN TUKEMINEN JA ARVIOINTI

Jenni Alisaari 1.12.2016

SISÄLTÖ

- S2-oppilaan lukemis- ja kirjoittamistaitojen tukeminen
- Opetuspuheen seuraamiseen mahdollistaminen
- kielitaitokäsityksen, opetuksen ja arvioinnin väliset yhteydet
- hyvän arvioinnin periaatteet

S2-OPPILAAN LUKEMIS- JA KIRJOITTAMISTAITOJEN TUKEMINEN

RAKSOLIININ ORUSTAMINEN

On hyvin tärkeää saada tietoa raksoliinista. Raksoliini on sienterin uusi muoto. Sitä orustetaan Seristanissa. Seristanilaiset kourtavat suuria määriä velonia ja sitten joukuvat sen avetakseen raksoliinia. Raksoliini saattaa tulevaisuudessa sienterin tarauksen vuoksi osoittautua yhdeksi ähväkimmistä nesauksistamme.

- Mitä raksoliini on?
- Missä raksoliinia orustetaan?
- Miten raksoliinia avetaan?
- Miksi on tärkeää tuntea raksoliini?

Saako olla suomea

LAUSEENVASTIKKEET

Käynnissä oleva	**Aiempi**
Huomasin hänen tulevan.	Huomasin hänen tulleen.
Samanaikainen -essA	**Aiempi -tUA**
Pekan jäädessä luokalleen Ari oli vielä seiskalla.	Pekan jäätyä luokalleen Ariin kiinnitettiin enemmän huomiota.
-> Kun Pekka jäi luokalleen, Ari oli vielä seiskalla.	-> Kun Pekka oli jäänyt luokalleen, Ariin kiinnitettiin enemmän huomiota.

LAUSEENVASTIKKEET 2

lukeva tyttö	tyttö, joka lukee
kirjan lukenut tyttö	tyttö, joka on lukenut kirjan
luettu kirja	kirja, joka on luettu
tytön lukema kirja	kirja, jonka tyttö on lukenut

SANASTO JA LUETUN YMMÄRTÄMINEN

- Millaisia sanoja oppilaan pitää ymmärtää, jotta hän ymmärtäisi lukemaansa tekstiä?

Kun luetunymmärtäminen on sujuvaa, sanavarasto on jo melko hyvä.

Jos sujuvuutta halutaan kehittää, on kehitettävä sanavarastoa.

Usein esiintyvät verbit ja konjunktiot olisi hyvä osata.

PERUSKIELITAITO

- Taitoa kommunikoida arkisella sanastolla tutuista aiheista

- Tyypillistä, että lapsi puhuu ensin omaa kieltään ja vähitellen (havainnoiden uutta kieltä) alkaa kasvattaa sanavarantoaan toisella kielellä -> peruskielitaito

PUHUTTU VS. KIRJOITETTU KIELI

- Mä meen.
- Tuu vaa.
- Ne meni kotii.

Minä menen.
Tule vain.
He lähtivät kotiin.

DIIPADAAPAA JA LALLALLAATA?

- ”Opetettavana asiana minulla on molekyylien väliset kovalenttiset sidokset, tai siis diipadaapan väliset lallallaat.”

 - kemianopettajaopiskelija

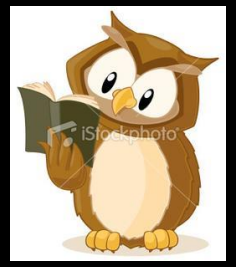

Eija Aalto 2013

OPPIKIRJOJEN KIELI

- *Aivot jakavat lähtevät impulssit juuri tiettyihin lihaksiin.*
- *Sydämestä poispäin verta vievät verisuonet ovat laskimoita ja sydämeen verta tuovat valtimoita.*
- *Induktiovirta on suunnaltaan sellainen, että sen vaikutukset vastustavat muutosta, joka aiheuttaa induktion.*
- *Vaarantuneisiin kasveihin kuuluva tikankontti vaatii myös ravinteikkaan kasvupaikan.*

HAASTE

- Opittava kieli
- Opittava kielen avulla

OPISKELUVALMIUS?

- Erilaiset lähtökohdat huomioitava opetuksessa
- Opiskelu vaatii monipuolista kielitaitoa
- Oppijan ei tarvitse olla ”valmis”
- Kielen taitojen oppimiselle annetaan myös tilaa ja aikaa

LÄHTÖKOHTANA

- Euroopan neuvosto: ”Opiskelukielitaidon hallinta on keskeistä koulutuksen oikeudenmukaisuuden ja laadun sekä koulumenestyksen kannalta.”

- Kielitietoinen aineen opetus ja ainetietoinen kielen opetus

ERI OPPIAINEET

- Jokaisessa oppiaineessa on erilainen tapa lukea tekstiä ja käyttää kieltä.
- Oppiaineen oppiminen on aina uuden kielen oppimista ja oppiaineyhteisöön sosiaalistumista.
- Kun kieltä ja oppiainesisältöjä opitaan limittäin, oppiminen etenee parhaalla mahdollisella tavalla.

KIELET KOULUKONTEKSTISSA

- Peruskielitaito = arkinen perussanasto ja rakenteet (basic everyday language)
- Opiskelukielitaito = abstraktimpi sanasto ja rakenteet (essential academic language)
- Oppiainekohtainen kielitaito = oppiaineille tyypilliset termit ja sanasto (discipline specific language)
- Koulun toimintaan ja toimintakulttuuriin liittyvä kielitaito (school navigational language)

Vollmer, 2015

OPISKELUKIELITAITO (ACADEMIC LANGUAGE)

- Saa aikaan
- Saada aikaiseksi
- Välttämätön
- Otaksuttu
- (Kivun)lievitys, lievittää
- X:n johdosta

Lämmin ilma on kevyempää kuin kylmä ilma, ja siksi **lämmin ilma kohoaa ylöspäin**. Juuri tämä ilman ominaisuus saa aikaan matala- ja korkeapaineita. Monet linnut voivat lentäessään käyttää hyväkseen lämpimän ilman nousevia virtauksia ja säästää siten voimiaan.

Koulun fysiikka ja kemia 5, Otava

Jokapäiväinen kieli

Lämmin ilma on kevyempää kuin kylmä ilma, ja siksi **lämmin ilma kohoaa ylöspäin**. Juuri tämä ilman ominaisuus saa aikaan matala- ja korkeapaineita. Monet linnut voivat lentäessään käyttää hyväkseen lämpimän ilman nousevia virtauksia ja säästää siten voimiaan.

Koulun fysiikka ja kemia 5, Otava

Jokapäiväinen kieli opiskelukieli

Lämmin ilma on kevyempää kuin kylmä ilma, ja siksi **lämmin ilma kohoaa ylöspäin**. Juuri tämä ilman ominaisuus saa aikaan matala- ja korkeapaineita. Monet linnut voivat lentäessään käyttää hyväkseen lämpimän ilman nousevia virtauksia ja säästää siten voimiaan.

Koulun fysiikka ja kemia 5, Otava

Jokapäiväinen kieli opiskelukieli oppiainespesifi kieli

Lämmin ilma on kevyempää kuin kylmä ilma, ja siksi **lämmin ilma kohoaa ylöspäin**. Juuri tämä ilman ominaisuus saa aikaan matala- ja korkeapaineita. Monet linnut voivat lentäessään käyttää hyväkseen lämpimän ilman nousevia virtauksia ja säästää siten voimiaan.

Koulun fysiikka ja kemia 5, Otava

Vedellä on kolme olomuotoa. Veden **kiinteää olomuotoa** sanotaan jääksi, **nestemäistä olomuotoa** vedeksi ja **kaasumaista olomuotoa** vesihöyryksi. Ne kaikki ovat samaa kemiallista ainetta, vettä. Huoneenlämpötilassa vesi on nestettä, joka on veden tyypillisin olomuoto. Vesi voi kuitenkin esiintyä myös kiinteässä ja kaasumaisessa olomuodossa.

Koulun fysiikka ja kemia 5, Otava

Ilmanpaineen voi tuntea korvissa

Maan vetovoima vetää Maan ympärillä olevaa ilmaa puoleensa. Ylempänä olevan ilman paino puristaa alempia ilmakerroksia. Tätä ilmiötä sanotaan **ilmanpaineeksi**. Ilmanpaine on suurin maan pinnassa. Ilmanpaineen muutoksen huomaa, kun matkustaa lentokoneella. Kun lentokone nousee tai laskee, matkustajan korvat menevät helposti lukkoon.

Ilmanpaine vaihtelee jatkuvasti. Siellä, missä ilmanpaine on normaalia pienempi, vallitsee **matalapaine**. Matalapaineen alueella on yleensä sateinen sää. Alueella, jossa

OPPIKIRJATEKSTIN HAASTEET LAUSETASOLLA

- Ymmärtämistä tukeva toisto (parafraasit) puuttuu
- Tiivis teksti
- Partisiippirakenteita paljon -> tekstin luettavuus kärsii
- Viittaukset eteen ja taakse tekstissä puuttuvat

Vaarala ym. 2016. Tilanne päällä

MILLAISTA KIELEN YMMÄRTÄMISTÄ TAI TUOTTAMISTA ERI KIELITAIDON TASOILLA VOI ODOTTAA?

TAITOTASOPORTAAT

Perustason Kielenkäyttäjä, alkeistaso A1
Suppea viestintä tutuimmissa tilanteissa

Perustason Kielenkäyttäjä, selviytyjän taso A2
Välitön sosiaalinen kanssakäyminen ja
lyhyt kerronta

Itsenäinen kielenkäyttäjä, Kynnystaso B1
Selviytyminen arjessa (koulu)

- B1.1 Toimiva
- B1.2 Sujuva

Itsenäinen kielenkäyttäjä, Osaajan taso B2:
Selviytyminen säännöllisessä kanssakäymisessä syntyperäisen kanssa

Taitava Kielen-käyttäjä

- Taitaja C1
- Mestari C2

A2-TASOLLA

- Ymmärtää tuttuja aiheita, lyhyitä tekstejä, osaa käyttää maailmantietoaan
- Ymmärtää vieraista teksteistä hajanaisia yksityiskohtia, mutta kokonaisuuden ymmärtäminen on vaikeaa
- Tekstin mekaaninen koodaaminen (= sanojen lukeminen) vaikeaa (vieraat sanahahmot)
- Kopioi tekstiä helposti suoraan -> ymmärtäminen?
- Ei pysty muotoilemaan vastauksia tarkasti -> vastauksia saattaa olla vaikea ymmärtää

Aalto, Tukia, Mustonen, 2010, teoksessa Tasolta toiselle

B1-TASOLLA

- Selviytyy jo hieman vieraammista aiheista
- Osaa ohjata lukemista tavoitteidensa mukaisesti
- Ymmärtää suhteellisen tuttua aihetta käsittelevän lyhyehkön tekstin pääasiat ja hahmottaa kokonaisuuden
- Pitkien vieraiden tekstien lukeminen vaikeaa
- Pystyy tiivistämään lukemansa omin sanoin (käyttää tekstin ilmauksia apuna)
- Pystyy soveltamaan tekstin tietoja (vertaamaan, kertomaan mielipiteitään, perustelemaan ajatuksiaan)
- Sanaston ja ilmausten tasolla merkitykset jäävät epätarkoiksi – arvaamista ja päättelyä

Aalto, Tukia, Mustonen, 2010, teoksessa Tasolta toiselle

B2-TASOLLA

- Tekstilajien kirjo laajenee
- Abstraktejakin aiheita ymmärretään paremmin
- Lukeminen helpompaa ja vaivattomampaa, usein myös nopeampaa
- Lukeminen omaehtoista: lukija voi ja osaa ohjata lukemistaan, määrittää itse lukemiselleen tavoitteita ja valita, mitä tai millä tavoin lukee
- Osaa tunnistaa paremmin tekstin sävyn, tyylin, rekisterin ja tavoitteet
- Sanaston tasolla ymmärtäminen tarkentuu

Aalto, Tukia, Mustonen, 2010, teoksessa Tasolta toiselle

A2-TASON KIRJOITTAMINEN

- Teksti melko ehyt
- Tekstilajin rakenne hallussa: viesti, kertomus
- Virkerakenteet eivät välttämättä korrekteja: puhekielisyyttä esim. sidosteisuudessa ja lauserakenteissa
- Monipuolisesti eri lausetyyppejä
- Epätarkkuutta sanahahmoissa, taivutuksessa ja sidosteisuudessa
- Suppea mutta ymmärrettävä sisältö
- Toistuvasti samoja rakenteita, ei monipuolista vaihtelua

Aalto, Tukia, Mustonen, 2010, teoksessa Tasolta toiselle

B1-TASON KIRJOITTAMINEN

- Ehyt teksti
- Laajempi määrä tekstilajeja hallussa
- Sidosteisuus lisääntynyt
- Monipuoliset lauserakenteet
- Taivutuksessa ja rektioissa horjuntaa ja epätarkkuutta
- Yksityiskohtaisempi sisältö
- Omaehtoisempi ja joustavampi tuottaminen, sanasto ei silti vielä kovin varioivaa

Aalto, Tukia, Mustonen, 2010, teoksessa Tasolta toiselle

B2-TASON KIRJOITTAMINEN

- Ehyt rakenne
- Abstraktiotaso nousee, käsitteellisemmät aiheet
- Tekstilajit hallussa
- Luontevat ja monipuoliset sidostuskeinot
- Tuottamisen helppous ja vaivattomuus
- Kyky ilmaista tiiviimmin
- Luovat lauserakenteet
- Vivahteissa ja idiomaattisuudessa epätarkkuutta rakenteissa ja merkityksissä
- Vain satunnaisia oikeinkirjoitusvirheitä
- Rekisterien ja sävyjen hallinta lisääntynyt
- Vaihtelevaa sanastoa ja rakenteita
- Idiomaattisuus, tarkkuus

Aalto, Tukia, Mustonen, 2010, teoksessa Tasolta toiselle

OPETUSPUHEEN SEURAAMISEEN MAHDOLLISTAMINEN

Miten hyvin oppilas ymmärtää luokkakeskustelua, jossa on paljon viittauksia ja joka liittyy kirjoitettuun tekstiin?

Miten hyvin oppilas ymmärtää tunnilla kirjoitettuja tekstejä, jotka liittyvät luokkakeskusteluun? Entä oppikirjan tekstejä, jotka eivät liity luokkakeskusteluun? Miten hän osaa suhteuttaa ne toisiinsa?

Tietotekstien käsitteiden oppiminen

Pystyykö oppilas osallistumaan opettajajohtoiseen luokkakeskusteluun, jossa täytyy ymmärtää paljon pystyäkseen tuottamaan edes vähän?

Miten hyvin oppilas kirjoittaa muistiinpanoja? Miten hän vastaa kirjan ja kokeiden tehtäviin, jotka eivät liity luokkakeskusteluun?

Vaarala ym. 2016.
Tilanne päällä

OPETUSKESKUSTELU

- S2-oppilaan auttaminen luokkakeskusteluun osallistumisessa:
  - Kielelliset keinot näkyviin taululle (*siksi, sen takia siitä syystä, aiheuttaa, aiheutua, johtua, olla seurauksena, seurata, valloittaa, hyökätä)*

AIHEEN VAIHTUMINEN

- S2-oppilaalta saattaa jäädä huomaamatta
  -> ei pysty seuraamaan opetusta

SEURAAMISEN HELPOTTAMINEN

- sisällön runko näkyviin
- kertaus ennen siirtymää
- tauko aiheiden välissä
- siirtymisen sanoittaminen
- ennakointi aiempia tietoja aktivoimalla

KÄSITTEET KÄSITTELYYN

- Keskeiset käsitteet kirjoitetaan taululle.
- Myös käsitteen määritelmä näkyviin!
- Käsitteen määritelmä on opetettava tunnistamaan puheesta ja tekstistä.
- Kerrattava!

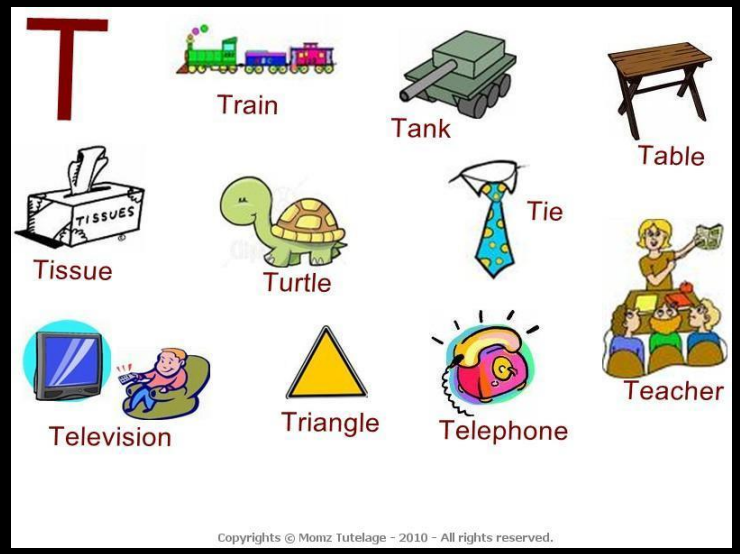

KUUKAN JA RAPATIN NYRKKISÄÄNTÖJÄ

KUUKKA, I. & RAPATTI, K. (TOIM.) 2012. YHTEISTÄ KIELTÄ LUOMASSA. SUOMEA OPETTELEVA OPETUSRYHMÄSSÄNI. HELSINKI: OPETUSHALLITUS

1. Aloita, lopeta, siirry selkeästi: ennakointi > käsittely > kertaus
2. Esitä keskeiset asiat kahdella tavalla: suullinen myös kirjoittamalla tai visuaalisesti, tärkeitä ei koskaan vain suullisesti
3. Osoita asioiden välisiä suhteita visuaalisesti (kuvat, kaaviot…)
4. Käytä ennakkojäsennyksiä (sisällysluettelo tms.)
5. Esitä mieluummin runsaasti kuin niukasti
6. Toista tai kerro toisin sanoin
7. Käsittele aiheita sekä yleisestä yksityiseen että yksityisestä yleiseen päin
8. Hidasta puhetempoa
9. Riittävän pitkä tauko kysymyksen jälkeen; aikaa prosessoida kysymyksiä ja omia vastauksia

TEHTÄVÄT TEKSTIN YMMÄRTÄMISEN TUKENA

Lähteinä mm. Tukia, Kaisa, Aalto, Eija & Mustonen, Sanna (2007). S2-oppilas lukijana - Miten opetan tekstinymmärtämisen taitoja? Virke 4/2007, s. 32–36.

SILMÄILY

- *Sinulla on 30 sekuntia aikaa. Lue teksti niin nopeasti kuin pystyt. Anna silmiesi lentää!*
- *Keskustele parisi kanssa. Mitä muistatte tekstistä?*
- *Lue teksti uudelleen. Käytä siihen taas 30 sekuntia.*
- *Mitä ymmärsit paremmin? Mitä uutta tietoa sait?*
- *Lue teksti kolmannen kerran. Alleviivaa tärkeitä kohtia. Ympyröi pääsanat.*
- *Kerro tekstin sisältö parillesi.*

MONSUUNIN SYNTY

Perimmältään monsuuni syntyy siitä, että maan pinta lämpenee ja jäähtyy nopeammin kuin meren pinta, koska meressä auringon lämpö sekoittuu paksuun kerrokseen ja koska meri heijastaa enemmän säteilyä kuin maa. Niinpä kesän tullen maa lämpenee nopeammin kuin kylmä meri sen ympärillä, ja maa-alueelle syntyy terminen matalapaine. Paine-erovoima saa tuulen puhaltamaan mereltä maalle, se tuo mukanaan kosteutta, tuuli kiipeää ylös kohoavaa maastoa, kosteus tiivistyy ja monsuunisateet alkavat. Monsuunin vuodenaikoihin liittyvään vaihteluun ja alueellisiin eroihin vaikuttavat oleellisesti Himalajan sijainti ja subtrooppinen suihkuvirtaus, joka vuodenajan mukaan siirtyy Himalajan etelä- tai pohjoispuolelle.

Wikipedia

YDINAJATUKSEN ETSIMINEN

- *Lue ensin otsikko ja jokaisen kappaleen ensimmäinen virke. Alleviivaa ne.*
- *Mikä on tekstin aihe? Keksitkö, mistä kappaleet kertovat?*
- *Lue kappaleet. Mitä uutta tietoa sait?*

ASIOIDEN YHDISTELEMINEN

a. *Kokoa tekstin tärkeimmät asiat käsitekarttaan. Aloita otsikoista, kuvista ja tiivistelmästä. Täydennä tietoja koko tekstin avulla ja järjestä toisiinsa liittyvät asiat karttaan lähelle toisiaan.*

b. *Tutki tekemääsi käsitekarttaa. Voisiko Suomessa olla monsuunisateita? Perustele vastauksesi.*

KIELITAITOKÄSITYKSEN, OPETUKSEN JA ARVIOINNIN VÄLISET YHTEYDET

Hyvän arvioinnin periaatteet

ARVIOINNIN VALIDITEETTI

- Arvioidaan sitä, mitä on tarkoitus arvioida
- Arvioinnin kattavuus – otos?
- Oppilaille tieto siitä, mitä arvioidaan
- Ei liian vaikeita kysymyksiä tai tehtävänantoja

ARVIOINTITILANTEESSA POHDITTAVA

- Mitä haluan tällä kertaa arvioida?
  - Kielitaito?
  - Kielitaidon tietty osa-alue?
  - Sisältöosaaminen?
  - Edistyminen?
  - Työskentelytaidot?
- Kohdistuuko tämä tehtävä nimenomaan siihen, mitä haluan arvioida?
- Olenko opettanut arvioinnin kohteena olevia asioita?
- Onko arviointitehtävän tyyppi tuttu oppijoille?

- Opeta sitä, mitä arvioit, ja arvioi sitä, mitä opetat!

YKSI ASIA KERRALLAAN?

- Luetun ymmärtäminen – ei tuottaminen
- Sujuvuus – ei tarkkuus
- Sanasto – ei oikeinkirjoitus / rakenteet
- Rakenteet – ei sanasto

-> Arvioinnin kohde selväksi oppijoille!

S2-OPPIJAN ARVIOINNISSA TÄRKEÄÄ

- Pyri monipuolisuuteen ja arvioi ennen kaikkea kielenkäyttötaitoja.
- Rakenteita ja sanastoa ei tarvitse arvioida erikseen.
- Säännöllinen palaute: hyödynnä havaintojasi ja arvioinnin tuloksia opiskelijan ohjaamisessa ja oppimisen tukemisessa.
- Oppimista pitää saada osoittaa eri keinoin.
- Apukeinojen käyttö osaamisen osoittamisessa sallittua

KIELEN OPPIMISTA TUKEVA ARVIOINTI

- Arvioinnin perustehtävä!
- Miten arviointi tukee oppimista ja kehittymistä?
  - Tavoitteet opetukselle arvioinnin avulla
  - Arvioinnin tekeminen näkyväksi oppilaalle
  - Omasta oppimisesta tiedostuminen ja vastuunottaminen – seuraavat tavoitteet
  - Käsitys omasta oppimisesta
  - Motivointi!

- Osaamisen tunnistaminen ja arvostaminen
  - Mitä kaikkea oppilas **jo osaa**?
  - Mikä on jo hallinnassa, mikä horjuu, mikä on aluillaan?

- Eritasoisten oppilaiden pitää olla mahdollista osoittaa osaamistaan.

TASAPAINOILUA

- Oppilaan itsetunnon tukeminen – realistinen informaatio taidosta

PALAUTE

- Mieti, mistä kaikesta annat palautetta kerralla (rajallinen omaksumiskyky) → palautteen pilkkominen oppimisprosessin tai opittavan taidon kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla tukee oppimista paremmin.
- eron tekeminen isojen ja pienten virheiden välille → mitkä virheet ovat oppimisen eri vaiheissa merkittäviä
- Mikä kaikki korjataan?
- Mikä vaikuttaa arviointiin?

- Pääpaino osaamisessa, ei puutteissa!
- palaute ei saa olla liian yleistä - konkreettisia asioita, mitä oppija osaa, mitä kehitettävä seuraavaksi

KIELITAITOKÄSITYS, OPETUS JA ARVIOINTI

MITÄ KIELITAITO ON

- Arvostukset
- Mikä on tavoiteltavaa?
- Minkä taidon kehittymistä seurataan?
- Mitä ja miten opetetaan?
- Mitä ja miten arvioidaan?
- Miten kielitietouden avulla kehitetään kielitaitoa?

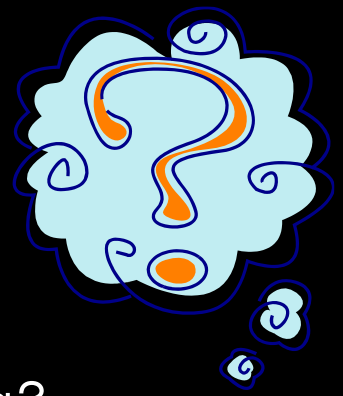

MIKÄ ON ARVIOIJALLE TÄRKEÄÄ?

- Miten kielen eri osa-alueita painotetaan?
- Entä sujuvuutta, tarkkuutta ja kompleksisuutta?
- Minkä painoarvon sanasto, rakenteet ja oikeinkirjoitus saavat?

MIHIN ARVIOINTI SOSIAALISTAA?

- Millainen kielitaitokäsitys arvioijalla on?
- Millaisia asioita arvioija pitää tärkeinä?
- Vrt. seiskan oppilas – B1-tason oppilas – ”Osaa kirjoittaa ymmärrettävän, useamman kappaleen pituisen tekstin ja jakaa sisällön kappaleisiin. Kielessä on hieman horjuntaa.”
- Oppija sosiaalistuu pitämään tärkeinä juuri niitä taitoja, joita arvioidaan.

→ Millainen osaaminen ja minkä osaaminen on hyvää osaamista?

OPETUS & ARVIOINTI

- Mitä opetuksessa huomioitava, kun oppimista arvioidaan?
- Miten arviointi tukee oppimista?
- Miten arvioinnin avulla asetetaan tavoitteita opetukselle?

- arviointi osaksi oppimisprosessia:
  oppiminen ⇔ arviointi

OPETTAJAN NÄKÖKULMA

- Mikä on tyypillistä kielen oppimiselle?
- Miten oppilaan taidot tunnistetaan?
- Miten tuetaan taidon kehittymistä arviointia hyödyntäen?
- Arviointi opetuksen suunnittelun tukena:
  - Mitä opetan seuraavaksi?
  - Tavoitteet
  - Suunnittelu: opetuksen sisällöt ja tavat

(mukaillen Tarnanen 2007)

APUA KOKEISIIN?

- Kokeen suorittaminen suullisesti (tallennus?)
- Kokeen suorittaminen omalla kielellä
- Mahdollisuus kirjoittaa omalla kielellä sanat, joita ei muista suomeksi
- Sanakirjan käyttö
- Kysymysten kieliasun yksinkertaistaminen
- Kysymysten lukeminen oppilaalle ääneen
- Mahdollisuus vastata piirtäen
- Mahdollisuus osoittaa osaamisensa muilla tavoin

YMMÄRTÄMINEN VS. TUOTTAMINEN

- Vastauksien tuottaminen – millaista kieltä pitää osata?
- Miten osaamisen voi osoittaa, jos ei osaa kirjoittaa riittävästi?
- Ensin ymmärtämistaidot, sitten vasta tuottamistaidot!

Lue teksti ja valitse oikea kuva.

Moi kulta!

Menin vielä Jussin kanssa pelaamaan jalkapalloa. Jääkaapissa on vähän spagettia ja jauhelihakastiketta. Jos käyt kaupassa, ostatko maitoa ja vessapaperia? Tulen yhdeksän maissa.

Pusi!

t. Mikko

Mitä Mikko tekee tänään?

Mitä Minna voi syödä?

Mitä he tarvitsevat kaupasta?

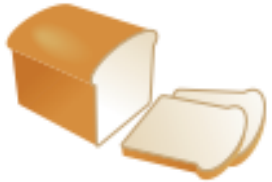

Arvaanko vai arvioinko

VAATIMUKSET

- Milloin oikeakielisyys on tärkeää?
- milloin riittää ymmärretyksi tuleminen tai oma ymmärtäminen?

LUETTAVAA

- Eija Aalto, Kaisa Tukia & Sanna Mustonen, 2010. Oppimisen prosessia ohjaamassa. Teoksessa Tasolta toiselle, Opetushallitus.
- Marja Kokkonen, Saara Laakso ja Anni Piikki, 2008: Arvaanko vai arvioinko? Opas aikuisten maahanmuuttajien suomen kielen arviointiin. OPH. http://www.oph.fi/download/46538_Arvaanko_vai_arvioinko.pdf
- Mirja Tarnanen (2002): Arvioija valokeilassa - suomi toisena kielenä kirjoittamisen arviointia
- ECML. Language skills for succesfull subject learning. http://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2012-2015/LanguageDescriptors/tabid/1800/language/en-GB/Default.aspx

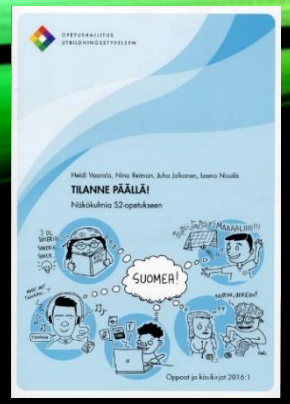

LISÄÄ LUETTAVAA

- Aalto, E. 2013. Kohti kielitietoisempaa opettajankoulutusta. http://www.kieliverkosto.fi/article/kohti-kielitietoisempaa-opettajankoulutusta/
- Aalto, E., Tukia, K. & Mustonen, S. 2010. Oppimisen prosessia ohjaamassa. Teoksessa Tasolta toiselle, Opetushallitus.
- Beacco, J.-C., Fleming, M., Goullier, F., Thürmann, E. & Vollmer, H. 2015. The language dimension in all subjects. *www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Handbook-Scol_final_EN.pdf*
- ECML. Language skills for succesfull subject learning. http://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2012-2015/LanguageDescriptors/tabid/1800/language/en-GB/Default.aspx
- Kuukka, I. Vinkkejä oppitunnille /HISTORIA JA YHTEISKUNTAOPPI www.edu.fi/download/129020_historian_ja_yhteiskuntaopin_opetuksen_avuksi.pdf
- Kuukka, I. Vinkkejä oppitunnille /FYSIIKKA, KEMIA, MATEMATIIKKA www.edu.fi/download/129021_kemian_ja_fysiikan_opetuksen_avuksi.pdf
- Nissilä, L., Martin, M., Vaarala, H. & Kuukka, I. (toim.) Saako olla suomea? Opas suomi toisena kielenä -opetukseen, OPH.
- Rapatti, K. & Kuukka, I., 2009. (Toim.) Yhteistä kieltä luomassa – suomea opetteleva opetusryhmässäni. OPH.
- Kaipainen, S., Lounavaara, M.-T. & Saure, A. 2016. Ajatusten kartta – tekstilajit elämään. Laatusana Oy
- Tukia, K., Aalto, E. & Mustonen, S. (2007). S2-oppilas lukijana - Miten opetan tekstinymmärtämisen taitoja? Virke 4/2007, s. 32–36.
- Vaarala, H., Reiman, N., Jalkanen, J. & Nissilä, L. (2016). Tilanne päällä – Näkökulmia S2-opetukseen. (OPH)